

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА НАЦРТ ЗАКОНА О МЕТРОЛОГИЈИ

1. Одређивање проблема које закон треба да реши.

Област метрологије до сада је била уређена Законом о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16, у даљем тексту: Закон), као и подзаконским актима донетим на основу тог закона. Овај закон је у потпуности усклађен са европском регулативом и резултат је даљег усаглашавања области метрологије у Републици Србији са праксом која се у овој области примењује у Европској унији.

Важећим законом уређена је организација послова метрологије, законске мерне јединице и еталони Републике Србије, стављање на тржиште, односно испоручивање на тржиште, као и употреба мерила, оцењивање усаглашености мерила са прописаним захтевима, претходно упаковани производи, важеће иностраних знакова и докумената, надзор, као и друга питања од значаја за метрологију.

Послове метрологије, у смислу важећег закона, у Републици Србији обављају: министарство надлежно за послове метрологије (Министарство привреде); орган управе надлежан за послове метрологије, односно Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција); привредни субјекти и друга правна лица која су овлашћена за обављање послова оверавања мерила (у даљем тексту: овлашћена тела); привредни субјекти и друга правна лица именована за обављање послова оцењивања усаглашености мерила са прописаним захтевима (у даљем тексту: именована тела), као и именовани носиоци националних еталона.

1) Имајући у виду да су након ступања на снагу Закона донети системски закони и то Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) неопходно је усагласити Закон у делу који уређује управни поступак, као и у делу који уређује инспекцијски надзор у области метрологије.

2) У складу са важећим законом, Дирекција спроводи поступак овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила, односно решењем, у управном поступку, утврђује испуњеност услова за обављање послова оверавања мерила. Такође, важећим законом прописано је да послове оверавања мерила обављају овлашћена тела (привредни субјекти и друга правна лица која испуњавају прописане услове) и Дирекција (оверава само она мерила за чије оверавање није прописано да их оверавају овлашћена тела, као и мерила за чије оверавање нема овлашћених тела).

Од 2016. године, до другог квартала 2018. године, у Дирекцији је донето укупно 120 решења која се односе на овлашћивање тела за оверавање мерила.

Новим законским решењем по којем би Дирекцији било дозвољено да оверава све врсте мерила ствара се могућност сукоба интереса у случају када би истовремено Дирекција спроводила поступак утврђивања испуњености услова привредних субјеката за обављање послова оверавања мерила.

Наведени проблем могућег сукоба интереса није било могуће решити у оквиру постојећег регулаторног оквира, те је Нацртом закона предложено ново решење.

3) Важећим законом прописано је да привредни субјекти и друга правна лица могу обављати послове оверавања мерила (могу бити овлашћени) ако испуњавају услове, који су прописани законом, а ближе уређени подзаконским актом.

С тим у вези, прописано је да је један од услова за обављање послова оверавања мерила - поседовање сертификата о акредитацији. Оваквим законским решењем које

прописује обавезност акредитације, условљено је да овлашћена тела за оверавање мерила могу да буду само акредитована тела за оцењивање усаглашености. С тим у вези, напомињемо да је област акредитације уређена Законом о акредитацији („Службени гласник РС”, број 73/10), у коме је чланом 4. став 1. прописано да је акредитација - добровољна. С друге стране, Акредитационо тело Србије у поступку по пријави за акредитацију, као и приликом доношења Одлуке о додељивању Сертификата о акредитацији у области метрологије, користи услуге метролога – техничких експерата који су често из реда лица која су запослена у Дирекцији.

Пракса је показала да решење из важећег закона о обавезности акредитације за потребе овлашћивања, у неким случајевима није у довољној мери адекватно за област мерила. Наиме, послови контролисања мерила, који су садржани у Обиму акредитације, као прилогу уз Сертификат о акредитацији, нису идентични са пословима оверавања мерила, из разлога што оверавање мерила подразумева преглед чији је резултат означавање (жигосање) мерила, односно издавање уверења о оверавању мерила. Такође, овлашћена тела су често имала примедбе на трошкове, као и време трајања поступка акредитације. Из ових разлога, Нацртом закона је предложено да поред акредитације, као једног од услова за овлашћивање (будуће именоване) тела за оверавање мерила, испуњеност одређених услова које правна лица треба да испуњавају да би била именована за обављање послова оверавања мерила може самостално проверавати и Дирекција, с обзиром да располаже стручним ресурсима, а да Министарство привреде, на бази поднетог захтева правног лица, акта о акредитацији који издаје Акредитационо тело Србије или акта о оспособљености који издаје Дирекција, и друге приложене документације решењем у управном поступку именује тела за оверавање мерила.

4) У складу са одредбама важећег закона, овлашћена тела, чији се рад заснива на пружању услуге оверавања мерила великом броју привредних субјеката, имају обавезу да утврде ценовник (висину трошкова за оверавање мерила), на који, након спроведеног поступка сагласност даје Министарство, а на основу критеријума које ближе уређује министар. На основу поднетих захтева овлашћених тела и достављених ценовника/измена ценовника, Министарство привреде је у 2017. години дало сагласност на 10 ценовника и 2 измене ценовника овлашћених тела, а у 2018. години – на 5 ценовника овлашћених тела.

Увођењем поступка сагласности на ценовник, овлашћено тело није могло да започне своје активности одмах по добијању решења о овлашћивању, што је неповољно утицало на пословање овлашћеног тела. Такође контролисане цене за послове оверавања су спутавале тржишно надметање тела за оверавање у обављању својих послова, што је индиректно утицало на трошкове корисника мерила који подлежу законској контроли.

5) Важећим законом је прописано да оверавање мерила обављају овлашћена тела (привредни субјекти и друга правна лица која испуњавају прописане услове) и Дирекција (оверава само она мерила за чије оверавање није прописано да их оверавају овлашћена тела, као и мерила за чије оверавање нема овлашћених тела), што се показало као ограничавајући фактор у раду Дирекције. Наиме, Правилником о врстама мерила која подлежу законској контроли („Службени гласник РС”, број 13/18), прописано је да Дирекција (не и овлашћена тела) оверава 14 врста мерила, од укупно 37 врста мерила која подлежу обавезном оверавању, из разлога што се та мерила користе за мерења у областима од посебног значаја за државу (акцизни производи (горива), безбедност саобраћаја). Према актуелној евиденцији коју води Дирекција у Републици Србији је око 6 000 000 мерила која подлежу законској контроли.

У 2018. години од стране Дирекције и овлашћених тела оверено је око 610 000 мерила од тога Дирекција је оверила 2 000 мерила. Уочено је да овакво законско решење

када су у питању мерила за која постоји мали број овлашћених тела, неповољно утиче на корисника мерила у смислу рокова и цене оверавања.

6) Имајући у виду да је једна од активности Дирекције управни поступак издавања Уверења о одобрењу типа мерила у нехармонизованој области, као и оверавање мерила, а имајући у виду да су послови одобрења типа и оверавања мерила пре свега стручне и техничке природе, у циљу ефикаснијег пословања у овој области се морају пронаћи другачија законска решења.

7) Важећим законом прописано је да послове оверавање мерила обављају овлашћена тела (привредни субјекти и друга правна лица која испуњавају прописане услове) и Дирекција (оверава само она мерила за чије оверавање није прописано да их оверавају овлашћена тела, као и мерила за чије оверавање нема овлашћених тела). Такође је прописано да су послови оверавања поверени послови. Статус поверених послова који се огледао у спровођењу управног поступка, наплаћивање републичке административне таксе, захтевом да се приходи од послова оверавања уплаћују у буџет отежавао је пословање овлашћеним телима. Имајући у виду да су послови оверавања пре свега стручне и техничке природе, у циљу ефикаснијег пословања привредних субјеката који обављају послове оверавања потребно је пронаћи нова законска решења.

8) У области дистрибуције времена, важећим законом је дефинисан појам „дистрибуције времена”, која у смислу тог закона, представља пренос законског времена од националног еталона времена и фреквенције Републике Србије до корисника на територији Републике Србије и прописано је да је дистрибуција времена један од послова које обавља Дирекција. Будући да важећи закон, осим дефинисања појма и прописивања дистрибуције времена као једног од послова Дирекције, не садржи одредбе којима се даље разрађује ова област, наведени проблем није било могуће решити у оквиру постојећег регулаторног оквира.

Будући да се сва нова решења предложена овим законом односе на материју која се није могла уредити другим правним актом, а имајући у виду и обим предложених измена, доношење новог Закона о метрологији представља једину могућност.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу.

Законом је прописано да је циљ овог закона да обезбеди употребу мерних јединица усклађених са Међународним системом јединица; јединствено мерење у Републици Србији и поверење у резултате мерења спроведених ради заштите потрошача, живота и здравља људи и животиња, заштите животне средине, опште безбедности и заштите природних ресурса; следивост еталона Републике Србије до међународних еталона или националних еталона других држава; слободну трговину и спречи непотребне препреке у трговини; подршку и развој одговарајуће метролошке инфраструктуре која обезбеђује следивост мерних резултата; усмеравање и финансирање метролошких истраживачких и развојних активности, као и брзо, тачно и лако разумљиво саопштавање и преношење информација о метролошким питањима.

1) С обзиром на врсту послова које обавља Дирекција као орган државне управе у саставу Министарства привреде у области предмета од драгоцених метала предложеним решењима предвиђено је да се начин обављања тих послова у потпуности усагласи са

одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) и испуне обавезе прописане наведеним законима.

2) У вези са пословима овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила које по важећем закону спроводи Дирекција, Нацртом закона је предвиђено да ти послови (који ће се убудуће звати послови именовања тела за обављање послова оверавања мерила) прелазе у надлежност Министарства привреде. У Нацрту закона је, предвиђено да поред акредитације, као нови посао Дирекције који ће уједно имати позитиван утицај и на буџет јер ће се у њега уплаћивати средства од наплате услуге, и Дирекција може да проверава испуњеност услова за именовање правних лица за оверавање мерила (услове ближе прописује министар), након чега правном лицу издаје акт о оспособљености за обављање послова оверавања мерила, на одређено време, води евиденцију о издатим актима и спроводи провере оспособљености правног лица. Оваквим решењем омогућиће се да Дирекција, чији запослени располажу специфичним стручним знањима у вези са различитим врстама мерила која подлежу законској контроли (37 врста мерила), ове послове обавља стручно, самостално и ефикасно у оквиру постојећих капацитета, без потребе за образовањем Посебних радних група или учешћем екстерно ангажованих лица. Нацртом закона је предвиђено да Министарство доноси решење о именовању тела за оверавање мерила, на основу поднетог захтева правног лица, акта о акредитацији који издаје Акредитационо тело Србије или акта о оспособљености који издаје Дирекција и друге приложене документације. Овим законским решењем за поступак именовања тела за оверавање мерила су се раздвојиле надлежности између Дирекције која проверава испуњеност услова и Министарства које доноси одлуку о именовању чиме је избегнута могућност сукоба интереса који би могла имати Дирекција када би била једини учесник у одлучивању, с обзиром да у исто време може оверавати сва мерила. У циљу смањења могућности сукоба интереса Дирекције који се односи на оверавање мерила може се и напоменути да је Нацртом закона предвиђено да Министар ближе прописује услове за именовање тела за оверавање мерила, као и то да акредитација остаје као једна од могућности за доказивање испуњености услова за именовање.

Такође је предвиђено да се начин и поступак именовања за обављање послова оверавања мерила спроводи у складу са законом којим су уређени технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

3) У погледу услова које правна лица морају да испуне да би била именована за обављање послова оверавања мерила Нацрт закона предвиђа поред акредитације као услов за именовање тела за оверавање мерила, и други начин провере испуњености услова за именовање тела за оверавање. Нацртом закона је предложено да и Дирекција проверава испуњеност наведених услова, као и да о томе издаје правном лицу акт о оспособљености за обављање послова оверавања мерила, на одређено време, у складу са правилима подзаконским актом. Имајући у виду да запослени у министарству не располажу специфичним стручним знањима која се односе на различите врсте мерила (примера ради, знања у погледу провере испуњеност услова који се односи на опрему којом ће будуће именовано тело да оверава мерило и која се разликује од мерила до мерила), предложеним решењем омогућиће се да Дирекција у оквиру постојећих капацитета, самостално, стручно и ефикасно обавља посао провере испуњености услова.

У вези са наведеним, овим законским решењем за поступак именовања тела за оверавање мерила уводи се и друга могућност за проверу испуњености одређених услова

за именовање правних лица за оверавање мерила поред акредитације, што уводи конкуренцију у том поступку односно могућност за смањивање трошкова тела за оверавање и скраћивање рокова провере.

Такође, Нацртом закона је организовање и спровођење активности у вези стицања и обнављања лиценце за обављање послова оверавања мерила предложено као нови посао Дирекције који ће уједно имати позитиван утицај и на буџет јер ће се у њега уплаћивати средства од наплате услуге, а поседовање одговарајуће лиценце особља (запослена и друга ангажована лица, процена је око 400 лица) за обављање послова оверавања мерила, у одговарајућој области за коју правно лице подноси захтев за именовање, предложено је као један од услова који правна лица морају да испуњавају да би била именована. Лиценце издаје Дирекција и о томе води евиденцију која је јавно доступна. Такође, предложено је да министар ближе уређује услове, начин и поступак прибављања, одржавања, одузимања лиценце, као и начин вођења евиденције издатих лиценци. Увођењем лиценци утиче се, с једне стране, на подизања нивоа стручне оспособљености лица која ће код именованог тела радити на пословима оверавања мерила, док се, с друге стране обезбеђује да мерила буду оверена на стручнији, квалитетнији, одговорнији и професионалнији начин, чиме се повећава поверење у тачност и резултате оверених мерила. За поступак издавања и одржавања Акта о оспособљености, као и за издавање и одржавање лиценце предвиђено је плаћање такси. Висина такси ће се обрачунати у складу са Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге („Службени гласник РС”, бр. 14/13, 25/13 - исправка, 99/13).

4) За разлику од важећег закона, Нацрт закона не предвиђа обавезу именованих тела за оверавање мерила да ценовнике/измене ценовника достављају Министарству, ради добијања сагласности, чиме се тим телима омогућава да на бази тржишних критеријума формирају цене услуге оверавања мерила. Непрописивањем ове обавезе за именована тела доприноси се, с једне стране, смањивању административних процедура које оптерећују привредне субјекте, док се с друге стране, омогућава скраћивање времена између добијања решења министарства о именовању за обављање послова оверавања мерила и започињања активности оверавања мерила. Будући да је Нацртом закона предвиђено да Дирекција оверава све врсте мерила која подлежу обавези оверавања, као и да услугу оверавања мерила наплаћује у складу са ценама (таксама) утврђеним у Закону о републичким административним таксама, предложеним решењем се успоставља тржишна утакмица између свих учесника који оверавају мерила.

5) Нацртом закона предложено је да оверавање мерила врше именована тела за оверавање мерила и Дирекција, као и да Дирекција оверава све врсте мерила које подлежу законској контроли, односно обавези оверавања (по важећем подзаконском акту ради се о 37 врста мерила). Будући да у укупним приходима Дирекције, највећи удео има приход од оверавања мерила, оваквим решењем омогућиће се повећање пословних прихода Дирекције, односно повећање уплата средстава од наплате услуге у буџет, као последица повећања пословних активности остварених по основу могућности за оверавање свих врста мерила која подлежу законској контроли, и самим тим повећаном броју извршених оверавања.

Додатно, Нацртом закона је задржано решење из важећег закона по коме се подзаконским актом прописују врсте мерила која оверава само Дирекција, чиме се омогућава да одређене врсте мерила које се користе за мерења у областима које су од посебне важности за државу (акцизни производи, безбедност саобраћаја) оверава само Дирекција, која је орган управе у саставу Министарства привреде .

Такође оваквим законским решењем када су у питању мерила за која постоји мали број овлашћених тела, избегава се настајање монопола и очекује се да позитивно утиче на корисника мерила у смислу рокова и цене оверавања.

6) Нацрт закона, имајући у виду да су послови одобрења типа и оверавања мерила пре свега стручне и техничке природе, у циљу ефикаснијег пословања не садржи одредбе којима Дирекција за послове одобрења типа и оверавање мерила води управни поступак у првом степену, те се из тог разлога предлаже да Дирекција издаје Сертификат о одобрењу типа и Сертификат о оверавању, односно одбија његово издавање, у складу са подзаконским актом који се односи на спровођење одобрења типа мерила и оверавање мерила као и да се обавештења о издатим и повученим исправама о одобрењу типа мерила објављују у гласилу Дирекције и јавно су доступна на интернет страници Дирекције. У овој области је извршено прецизирање и наведено је да се поступак Одобрења типа мерила односи само на нехармонизовану област.

7) Нацртом закона је предвиђено да послове оверавања мерила обављају именована тела уместо овлашћених тела, односно да наведени послови неће бити поверени послови државне управе. Овим законским решењем смањиће се административне процедуре које оптерећују привредне субјекте, а задржати квалитет и одговорност у обављању послова оверавања с обзиром да ће надзор над њиховим радом обављати министарство. Систем ће бити сличан систему оцењивања усаглашености производа који спроводе именована тела за оцењивање усаглашености производа а надзор над њиховим радом спроводи надлежно министарство и који се показао као успешан.

8) Нацртом закона се у циљу даљег унапређења метрологије у Републици Србији предлажу одредбе којима се врши даља разрада области дистрибуције времена. У том смислу Нацртом закона се дефинишу појмови „јавно доступна дистрибуција времена” и „дистрибуција времена са ограниченим приступом” и проширују послови које обавља Дирекција, те се као нови послови Дирекције предлажу: остваривање законског времена Републике Србије и вођење регистра дистрибутера законског времена. У вези са послом који је прописан важећим законом а односи се на дистрибуцију времена, Нацртом закона се врши даља разрада и прецизира се да Дирекција организује и врши дистрибуцију законског времена Републике Србије као јавну дистрибуцију и дистрибуцију са ограниченим приступом. Као нов посао Дирекције који ће допринети повећање уплата средстава од наплате услуге у буџет предлаже се дистрибуција законског времена са ограниченим приступом која је доступна правним лицима за сопствене потребе или за потребе даље дистрибуције и коју ће поред Дирекције, моћи да спроводе и друга правна лица која имају одобрење Дирекције за даљу дистрибуцију законског времена. Министар прописује захтеве за дистрибуцију законског времена.

Циљ овог закона је да обезбеди употребу аутономног и јединственог времена на територији Републике Србије, усклађеног са временом које користе европске земље, а које је следиво до универзалног координираног времена (UTC). Аутономност временског система у РС се постиже реализацијом сопственог независног националног временског система заснованог на националном еталону времена и фреквенције и сопственом систему за дистрибуцију временског податка на територији РС, уз законске акте којима се дефинише да је законско време у РС национална реализација UTC скале, UTC(DMDM). Реализацијом независног националног временског система спречава се зависност од страних временских извора, који не гарантују непрекидност услуге, захтевану тачност и потребну заштиту.

Законска обавеза да сви субјекти у РС користе законско време обезбеђује јединствено време на целој територији РС.

Потреба за тачним временом постоји у читавом низу области, а посебно у:

- финансијама (финансијске трансакције ће се морати одвијати у складу са ESMA regulation MiFID II, RTS 36 Consultation paper, March 2015, што је неостварљиво без квалитетног система за дистрибуцију времена),
- електронском пословању (Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању који се доноси на основу европске EIDAS директиве 910/2014, Као услове за квалификоване електронске временске жигове, прописано је да квалификовани електронски временски жиг мора да задовољи: *да је повезан са координираним универзалним временом UTC тако да се спречава свака могућност промене података која се не може открити, да је заснован на прецизном временском извору*,
- електропривреди (синхронизација електроенергетских система и трговина струјом),
- саобраћају (регулација свих видова саобраћаја у циљу постизања веће безбедности, као и пружања квалитетних услуга корисницима),
- телекомуникацијама (синхронизација телекомуникационих система и већа тачност и поузданост у системима за обрачун),
- ИТ сектору (без тачног времена ИТ сектор не може квалитетно да функционише јер се све операције унутар уређаја и система одвијају на основу временског такта),
- службама националне одбране и безбедности (без валидног временског податка многи системи, а пре свега системи за рано откривање и елиминацију нежељених субјеката и појава не могу квалитетно да функционишу),
- метрологији,
- судској пракси (пресуде у вези са одређеном врстом прекршаја-прекорачење брзине и средње брзине не могу се доносити уколико се нема валидан податак о временском интервалу у којем је вршено мерење),
- научно истраживачком раду,
- сеизмологији,
- и другим областима и делатностима.

Доношењем закона уводи се обавеза коришћења временског податка који потиче од националног еталона времена. Тиме се одређује и експлицитно дефинише извор и давалац услуге који има обавезу да непрекидно генерише и дистрибуира временски податак ка корисницима. Нацртом новог Закона о метрологији, дефинисано је и: ко остварује законско време, ко га дистрибуира и који су субјекти обавезни да га користе путем дистрибуције временског податка са ограниченим приступом корисника.

Предложена решења утицаће на субјекте Закона тако што ће их обавезати да користе јединствено, законско време РС за које је дефинисано порекло, тачност, заштита и непрекидност испоруке временског податка. Тиме ће код корисника бити отклоњена свака сумња у погледу квалитета временског податка који користи.

На овај начин, послови код којих је временски податак од битног значаја, као и комуникација са правним и физичким лицима добијају пуну валидност и сигурност.

Предложено решење имаће позитиван утицај и на буџет јер ће се у њега уплаћивати средства од наплате услуге дистрибуције временског податка са ограниченим приступом.

Потребно је да се у буџету предвиди део средстава за финансирање службе времена у оквиру Дирекције.

Решење ће позитивно утицати на грађане јер се тиме уклањају различите негативне ситуације које настају услед коришћења неадекватног временског податка.

Може се наплаћивати и вођење регистра редистрибутера законског времена (зависи од тога како се око ових питања буду усагласили Дирекција и МП, не зависи од ГВФДВ).

Дистрибуција законског времена РС као јавна дистрибуција се не наплаћује, али Дирекција нема никакве обавезе према корисницима у погледу заштите и гарантоване непрекидности испоруке временског податка.

3. Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења закона.

Анализа стања у области метрологије коју је спровело Министарство привреде, посебно у делу који се односи на рад Дирекције за мере и драгоцене метале која је обухватила период од 2010. до 2016. године, као и други проблеми уочени у току примене важјећег закона, указали су да је немогуће задржати *status quo* ситуацију, односно ситуацију у којој ништа не треба мењати, као и да уочене проблеме није могуће решити на други начин, осим доношењем новог закона, јер су одредбе које представљају проблем за функционисање у области метрологије управо прописане важећим Законом о метрологији.

Будући да се сва нова решења предложена овим законом односе на материју која се није могла уредити другим правним актом, а имајући у виду и обим предложених измена, доношење новог Закона о метрологији представља једину могућност.

4. Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема.

Сагледавањем проблема, који су детаљно изложени у посебној тачки ове анализе, утврђено је да није могуће задржати *status quo* ситуацију, и да је неопходно изнаћи решења којима би се пре свега ефикасније организовали и обављали послови Дирекције и тела за оверавање мерила који су стручне и техничке природе, спречио одлив високо образованог стручног кадра Дирекције, као и донекле повећала уплата средстава у буџет од наплата услуга Дирекције.

У контексту уочених проблема, оцењено је да је немогуће да се проблеми реше на други начин, осим доношењем закона.

5. На кога ће и како највероватније утицати решења у закону.

Предложена решења утицаће на:

- правна лица која подносе захтев за именовање тела за оверавање мерила, која више неће морати да буду искључиво акредитована контролна тела већ могу прибавити од Дирекције акт о оспособљености за обављање послова оверавања мерила, те се у том смислу очекује смањење трошкова које су имали на име прибављања Сертификата о акредитацији,

- правна лица која подносе захтев за именовање тела за оверавање мерила, чија ће запослена и ангажована лица која ће радити на пословима оверавања мерила бити у обавези да прибаве и одржавају лиценцу за обављање послова оверавања мерила, те ће у том смислу имати одговарајући трошак на име прибављања лиценце,

- именована тела за обављање послова оверавања мерила, тиме што неће бити у обавези да ценовнике/измене ценовника достављају Министарству привреде на сагласност, чиме се смањују административне процедуре, укида трошак на име плаћања

републичке административне таксе, омогућава тржишно формирање цене услуге оверавања мерила и поспешује тржишна утакмица између тих тела,

- власнике мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима (осим власнике комуналних мерила), у погледу могућности да обавезу подношења мерила на периодично оверавање уговором пренесу на кориснике мерила,

- власнике комуналних мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима, у смислу прописивања обавезе да воде евиденцију о комуналним мерилима, чиме се постиже већа сигурност грађана у исправност и тачност тих мерила,

- кориснике мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима, у погледу могућности стицања обавезе подношења мерила на периодично оверавање које им уговором могу пренети власници мерила,

- Министарство привреде (надлежно министарство), које преузима надлежност за спровођење, поступка именовања тела за оверавање мерила и вршење надзора над тим телима;

- Дирекцију за мере и драгоцене метале, која као орган управе у саставу Министарства привреде у циљу ефикаснијег организовања и обављања послова одобрења типа и оверавања мерила, те послове неће водити као управни поступак у првом степену као и

- у области времена, предложена решења утицаће:

- на субјекте закона (погледати горе области на које се односи, као и законе који су обавезујући, као нпр. закон о електронском пословању, области финансија, електричне енергије, саобраћаја, итд...), тако што ће их обавезати да користе јединствено, законско време РС за које је дефинисано порекло, тачност, заштита и непрекидност испоруке временског податка.

Утиче на кориснике јавне дистрибуције у смислу добијања јединственог законског времена.

Код корисника дистрибуције времена са ограниченим приступом отклониће се свака сумња у погледу квалитета временског податка који се користи, а такође, биће отклоњена и могућност манипулације временским податком са њихове стране.

Послови код којих је временски податак од битног значаја, као и комуникација са правним и физичким лицима овим добијају пуну валидност и правну сигурност.

- на дистрибутере законског времена, тако што ће их обавезати да користе јединствено, законско време РС за које је дефинисано порекло, тачност, заштита и непрекидност испоруке временског податка. Сматра се да ће они ову услугу и наплаћивати, па ће на основу тога имати и финансијску корист,

- на грађане, решење ће позитивно утицати на грађане јер се тиме уклањају различите негативне ситуације које настају услед коришћења неадекватног временског податка. У сваком случају ће им бити обезбеђена додатна сигурност и поверење у временски податак који добијају (било да је то јавна дистрибуција за приватне сврхе, било да је дистрибуција која се користи за обављање различитих делатности).

6. Какве трошкове ће примена закона изазвати грађанима и привреди, а нарочити малим и средњим предузећима.

Примена предложених решења имаће утицаја на привредне субјекте и друга правна лица која подnose захтев за утврђивање испуњености услова за обављање послова оверавања мерила, на тај начин што ће запослена и друга ангажована лица у тим субјектима бити у обавези да поседују лиценцу за обављање послова оверавања мерила. Такође, обавеза поседовања лиценце уводи се и за запослена и друга ангажована лица у привредним субјектима који су већ овлашћени за обављање послова оверавања мерила.

Висина и начин плаћања такси за послове које обавља Дирекција као орган управе у саставу министарства биће прописане Законом о републичким административним таксама. Такође, висина такси ће се обрачунати у складу са Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге („Службени гласник РС”, бр. 14/13, 25/13 - исправка, 99/13).

Именована тела за оверавање мерила која услед предложених законских решења изгубе статус именованог тела, неће имати трошкове у вези са издавањем акта о оспособљености од стране Дирекције и улагањем у опрему, запослени неће имати трошкове издавања и одржавања лиценце за обављање послова оверавања мерила. У погледу запослених и других ангажованих лица, послодавац их може ангажовати за рад на другим пословима у оквиру његове делатности. Напомињемо да ће именована тела, за која је предложеним законским решењем предвиђено да ће бити изузета из система именовања због немогућности оверавања појединих мерила која ће моћи да оверава само Дирекција, моћи да обављају послове оверавања тих мерила до истека важења решења о овлашћивању (именовању), односно обнављању овлашћивања (именовања), чиме ће бити у могућности да надокнаде трошкове и остваре добит.

Нацртом закона је предвиђено да важење решења о именовању тела за оверавање мерила не буду временски ограничена, односно неће се спроводити поступак обнављања решења, што ће позитивно утицати на смањење административних процедура и трошкова за привредне субјекте који обављају послове оверавања мерила.

Такође, очекује се да поступак издавања акта о оспособљености за обављање послова оверавања мерила од стране Дирекције за привредне субјекте буде повољнији у смислу краћег временског рока и трошкова, с обзиром да ће се спроводити из постојећих ресурса Дирекције без ангажовања спољних сарадника.

Примена предложених решења неће се битније одразити на носиоце националних еталона, из разлога што су ови субјекти, као акредитоване лабораторије за еталонирање, већ увели систем менаџмента квалитетом, што представља неопходан услов за обављање послова (услуге) еталонирања мерила.

Нове делатности Дирекције неће проузроковати нове трошкове, с обзиром да ће се исте обављати из постојећих ресурса.

Утицај примене предложених решења у области времена:

Грађани и физичка и правна лица која немају обавезу коришћења дистрибуције временског податка са ограниченим приступом немају никаквих трошкова.

Субјекти који спадају у категорију оних који су у обавези да користе дистрибуцију временског податка са ограниченим приступом имају следеће трошкове (подразумевају се типични корисници, којих је највећи број, за сваку групу):

1) Набавка опреме

У случају предузећа који имају једног или до 3 корисника и обављају послове који не захтевају тачност времена бољу од 0,2 секунде, као и низак степен заштите временског податка трошкови набавке опреме се свде на:

- рачунара,
- УПС уређаја, и
- извођење одговарајуће инсталације,
- обезбеђивање фиксне/статичке IP адресе.

Процена трошкова када се све уводи ново у распону од 95.000 до 120.000 динара.

У случају предузећа која имају више корисника и обављају послове који захтевају тачност временског податка бољу од 0,2 секунде и низак или виши степен заштите, трошкови набавке опреме се свде на:

- два одговарајућа НТС сервера,

- два switch-a,
- два firewall-a,
- п рачунара (у зависности од њихових потреба),
- постављање одговарајућег непрекидног напајања сервера, и
- извођење одговарајуће инсталације.

Процена трошкова када се све уводи ново су у распону од 1.200.000 до 4.200.000 динара.

У случају великих предузећа и производних система који имају велики број корисника и захтевају тачност бољу од 0,2 секунде и виши или висок степен заштите, трошкови за опрему се своде на:

- набавку минимум два одговарајућа НТС сервера,
- минимум два switch-a,
- минимум два firewall-a,
- п рачунара,
- набавку и постављање одговарајућег непрекидног напајања за сервере, и
- извођење одговарајуће инсталације.

Процена трошкова када се све уводи ново су у распону од 2.400.000 до 7.800.000 динара.

Све врсте корисника имаће трошкове:

- прикључивања на провајдера и коришћења одговарајуће врсте везе,

Трошкови се крећу од 2.400 до 145.000 динара у зависности каква је врста везе потребна (обичан интернет прикључак, VPN тунел са min AES-192 енкрипцијом или директна веза корисника, оптичко влакно или коаксијални кабл),

- постављање одговарајућих кључева код корисника и пуштање система у рад,
- редовно одржавање и унапређивање система.

Просечни трошкови за постављање кључева и пуштање у рад:

Мала предузећа до 4.800 динара + путни трошкови

Средња предузећа до 36.000 динара + путни трошкови

Велика предузећа до 36.000 динара + путни трошкови

Трошкови на годишњем нивоу редовног одржавања и унапређења рачунати су на основу просечне цене сервис часа од 3.000 динара.

Овим су обухваћени типични корисници који крећу од нуле. Већи део постојеће опреме, коју наведени корисници углавном већ поседују као: рачунари, непрекидна напајања, switch-еви, firewall-ови, може се користити, као и претплата на линију и изведена инсталација. У таквом случају цене, у делу за опрему се могу редуковати за 50% и више, у зависности од тога шта све корисник поседује.

7. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити.

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства из буџета Републике Србије.

Предложеним законским решењима уводи се обавеза издавања лиценце за обављање послова оверавања мерила за запослена и друга ангажована лица, како у привредним субјектима који подносе захтев за овлашћивање, тако и у привредним субјектима који су већ овлашћени за обављање послова оверавања мерила.

Увођење обавезе лиценце за обављање послова оверавања мерила, поред трошкова за издавање и евентуално одржавање лиценце, несумњиво ће допринети стручнијем и квалитетнијем обављању послова оверавања мерила, што ће допринети смањењу броја приговора и жалби које подносиоци захтева за оверавање мерила изјављују именованим

телима, као и смањењу могућности за укидање именована. Увођење обавезе поседовања лиценце утицаће и на привредне субјекте, власнике односно кориснике мерила која подлежу законској обавези оверавања у прописаним роковима, у погледу веће сигурности у исправност и тачност мерила, јер ће мерила оверавати лица чија је стручност проверена и осведочена од стране државне институције, а такође ће утицати и на потрошаче, којима ће се обезбедити додатна сигурност и поверење у резултате мерења. Додатни трошкови поседовања лиценце односиће се само на запослена и друга ангажована лица која оверавају мерила, а не и на друге запослене.

За обављање нових послова у Дирекцији ће се извршити прерасподела постојећих ресурса, што неће утицати на стварање нових трошкова.

У области времена: Већ сада постоје обавезе које оправдавају доношење закона а које се не могу избећи јер се мора поштовати европска регулатива (примери финансијске регулативе и електронско пословање). Битно је и то да ће примена овог закона допринети отварању нових радних места.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција.

Законским решењем предвиђено је да Дирекција обавља послове оверавања свих мерила која подлежу законској контроли, што када су у питању мерила за чије оверавање постоји мали број именованих тела, позитивно утицати на кориснике мерила у смислу рокова и цене оверавања, односно подржати тржишну конкуренцију.

Тakoђе, очекује се да поступак издавање акта о оспособљености за обављање послова оверавања мерила од стране Дирекције за привредне субјекте буде повољнији у смислу краћег временског рока и трошкова, с обзиром да ће се спроводити из постојећих ресурса Дирекције без ангажовања спољних сарадника. Скраћивањем временског рока трајања поступка именована и смањење трошкова поступка може утицати на повећање броја именованих тела за оверавање, што ће такође повећати тржишну конкуренцију.

Значајан утицај на тржиште и конкуренцију имаће и предложено решење по коме именована) тела за оверавање мерила, неће имати обавезу да ценовнике и измене ценовника (у којима је утврђена цена услуге оверавања мерила) достављају Министарству на сагласност, већ ће цене услуга оверавања бити слободно формиране.

Предложеним решењем по коме ће поред Дирекције, дистрибуцију законског времена са ограниченим приступом моћи да врше привредни субјекти и друга правна лица која имају одобрење Дирекције за такву дистрибуцију, омогућава се увођење нових привредних субјеката.

Пошто у појединим областима има велики број потенцијалних корисника отвара се место да и други правни и физички субјекти се укључе у овај посао. Може се очекивати се да ће се тиме створити и тржишна конкуренција међу њима.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилике да се изјасне о закону

Имајући у виду значај питања која уређује овај закон, министар је решењем формирао Посебну радну групу која је припремила текст Нацрта закона о метрологији, а коју чине представници Министарства привреде, Дирекције за мере и драгоцене метале, Привредне коморе Србије – Групација за метрологију, Министарства одбране, АМСС – Центар за моторна возила д.о.о. Београд, Министарства трговине, туризма и телекомуникација – Сектор тржишне инспекције, као и Министарства здравља.

Тakoђе, у периоду од 20. августа до 10. септембра 2018. године је спроведена јавна расправа о Нацрту закона. У том периоду, текст Нацрта закона био је постављен на

интернет страници Министарства привреде и Дирекције за мере и драгоцене метале, као и на порталу е-управе, чиме се омогућило јавности да примедбе, предлоге и сугестије на текст Нацрта закона достави Министарству путем поште или електронским путем. Све заинтересоване стране имале су прилику да изнесу своје примедбе, предлоге и сугестије у оквиру спровођења јавне расправе која је у форми округлог стола организована у следећим градовима, и то: Новом Саду дана 4. септембра 2018. године, у трајању од 11,00 до 13,00 часова, у просторијама Регионалне привредне коморе Јужнобачког управног округа, Народног фронта 10, 21000 Нови Сад; Крагујевцу, дана 5. септембра 2018. године, у трајању од 11,00 до 13,00 часова, у просторијама Регионалне привредне коморе Шумадијског и Поморавског управног округа, др Зорана Ћинђића 10/IV, и Београду, дана 7. септембра 2018. године, у трајању од 10,00 до 13,00 часова, у просторијама Привредне коморе Србије, ул. Ресавска брoј 13-15.

I. Примедбе начелног карактера на текст Нацрта закона:

- да Нацрт Закона, пре него што је покренута јавна расправа, није био на разматрању нити расправи на Метролошком савету, што је, како се у примедби наводи, кршење захтева из тачке 2. подтачка 2) Одлуке о оснивању метролошког савета („Службени гласник РС”, број 7/18), а тиме и кршење захтева из члана 15. став 2. подтачка 2) важећег Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16), где Влада оснива Метролошки савет да „даје стручна мишљења у погледу развоја метролошког система Републике Србије – У вези са овом примедбом Министарство привреде сматра да нема кршења захтева наведене одлуке нити важећег Закона о метрологији, из разлога што у складу са тачком 2. подтач. 1) и 2) Одлуке о оснивању Метролошког савета, Метролошки савет се образује ради давања стручних мишљења у погледу развоја метролошког система Републике Србије и предлаже научне и образовне активности у области метрологије. Сам текст Нацрта закона није разматран на Метролошком савету, али је је у почетној фази припреме Нацрта питање статуса Агенције било тема разматрања на 2. састанку Савета, на ком су присутни чланови савета изнели своје ставове и мишљења о овом питању. Осим тога, свим члановима савета достављен је текст Нацрта закона и обавештени су о спровођењу јавне расправе;

- да Нацрт Закона не уважава основне препоруке из Међународног документа Међународне организације за законску метрологију OIML D1 (2012) - Considerations for a Law on metrology, из већине од 36 Елемената, колико се у OIML D1 налази, што представља непоштовање Конвенције о оснивању OIML организације, којој је СФРЈ била један од оснивача и члан, а Република Србија наследник - Ова примедба није образложена нити се наводи који од елемената документа D1 се не уважава, па се не може прихватити, зато што у погледу поштовања документа Међународне организације за законску метрологију OIML D1 (2012), Нацрт закона наставља праксу успостављену важећим законом из 2016. године;

- да Нацрт Закона заобилази међународне/европске стандарде, у којима су документовани захтеви за непристрасно и објективно доказивање стручности и компетенције за техничка, а тиме и метролошка испитивања/контролисања (нпр. ISO/IEC 17020 и ISO/IEC 17025), односно да Нацрт не укључује све националне институције Инфраструктуре квалитета, нпр. АТС. У складу са Законом о акредитацији („Службени гласник РС”, број 73/10), акредитација није обавезна, али се у одређеним областима узима у обзир (оцењивање усаглашености мерила – које се врши у складу са Законом о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09), као и када су у питању именовани носиоци националних еталона). Ипак, узимајући у обзир и друге сугестије у вези са овим питањем, Министарство привреде ће унети одговарајуће измене у Нацрт закона тако да ће се акредитација тела за оверавање

мерила узети у обзир приликом оцене испуњености услова за именовање тела за оверавање мерила, равноправно са актом о оспособљености који ће издавати Дирекција;

- општи коментар на Нацрт закона, да постоји могућност да се применом оваквих одредби Закона, метролошки систем Републике Србије доведе до загушења, односно до дисконтинуитета, јер се Дирекцији даје искључиви задатак оверавања мерила и поставља се питање капацитета Дирекције – Примедба се не може прихватити, Нацртом закона предвиђено је да поред Дирекције, оверавање мерила спроводе и именована тела за оверавање мерила (садашња овлашћена тела);

- да се положај Дирекције у оквиру државне управе промени, односно врати на Завод. Усвајањем овог предлога било би немогуће постићи циљеве који се желе постићи променом статуса Дирекције;

II. Ниже су изложене примедбе, предлози и сугестије, као и захтеви за појашњењем појединих чланова Нацрта закона, и то:

- да се у вези са мерилима која су субјект законске метрологије (између осталих и мерила која се користе у заштите здравља и заштити животне средине) предвиди ближа дефиниција ових мерила, имајући у виду метролошке потребе корисника оваквих мерења. На пример, већи део дозиметара и детектора користе се у специфицираним условима и предмет су еталонирања, те не могу бити обухваћени законском метрологијом. Потребно је размотрити увођења захтева за еталонирање у Нацрт закона, стиче се утисак да мерила које не морају бити оверена не морају бити ни еталонирана – У вези са овим предлогом истичемо да је прецизирање појединих мерила која подлежу законској контроли предмет подзаконског акта. Подзаконским актом је могуће решити овај проблем да се оверавање врши тако да се за одређене дозиметре и детекторе користе резултати еталонирања;

- да се у члану 5. Нацрта закона дода дефиниција „државног жига“ за оверавање мерила – Предлог се не може прихватити, јер Нацрт закона следи праксу претходних закона о метрологији који не дефинишу појам државног жига;

- да именовани носиоци националних еталона буду преименовани у „именоване институте“ или „именоване метролошке институте“, с обзиром да је међународно препознат назив за именоване носиоце националних еталона – Designated Institutes – Предлог није прихваћен из разлога што именовани носиоци националних еталона могу бити органи државне управе, односно друга правна лица. Нацртом закона је избегнут термин „институт“, како би се избегло повезивање са правним статусом именованих носилаца националних еталона;

- да Нацрт закона у члану 10. став 1. тачка 11) и члану 13. став 1. предвиђа да Дирекција проверава испуњеност услова за обављање послова оверавања, уместо Акредитационог тела Србије, чије је то надлежност. Овде долази до дуплирања и преклапања послова две различите организације, за чим нема потребе, а посебно имајући у виду њихове капацитете - Примедба се не може прихватити, јер се управо Нацртом Закона предвиђа надлежност Дирекције за проверу испуњености одређених услова, односно не долази до дуплирања послова. Међутим, имајући у виду примедбе приспеле у току спровођења јавне расправе, размотриће се измена у Нацрту закона тако да се омогући и други начин провере испуњености услова (нпр. акредитација);

- да се из Нацрта закона избрише обавеза лиценцирања запослених, а што је предвиђено чл. 10. тачка 24), чл. 12. тачка 2), чл. 14, чл. 60. и чл. 61 - Примедба се не може прихватити, јер је и важећим законом прописана обавеза полагања стручног испита за запослене који обављају послове оверавања мерила;

- да се Дирекција овласти да издаје и Акт о оспособљености и решење о именовању, како би се избегло дуплирање послова и продужавање процеса и времена из разлога што Дирекција издаје Акт о оспособљености, а министарство доноси решење о именовању, на

основу издатог акта - Примедба се не може прихватити, јер овакво решење има за циљ разграничење послова које се односе на именовање тела за оверавање мерила тако што Дирекција проверава испуњеност одређених услова а Министарство доноси одлуку о именовању. Као што је већ наведено, један од разлога за разграничења послова именовања за оверавање мерила је смањење потенцијалног сукоба интереса у Дирекцији према телима за оверавање;

- захтев за појашњењем везе између ИТ за оверавање мерила и лиценци за физичка лица. Да ли ће то бити ближе дефинисано подзаконским актима и на који начин ће бити доказани услови за стицање лиценце - Поседовање лиценце особља за оверавање мерила један је од услова за именовање и њиме се доказује оспособљеност и стручност кадра. Биће ближе уређено подзаконским актом;

- захтев за појашњењем, из Нацрта закона није јасно да ли именована тела морају да поседују акредитацију? - Нацрт закона предвиђа надлежност Агенције за проверу испуњености одређених услова. Међутим, имајући у виду примедбе приспеле у току спровођења јавне расправе, омогућиће се и други начин провере испуњености услова (нпр. акредитација);

- да се дода нови став и прецизира шта се дешава са мерилима којима је истекло типско одобрење, односно за мерила којима је истекло типско одобрење, а није издато ново или продужено старо на захтев произвођача или заступника може бити оверено уколико је мерило усаглашено са прописаним захтевима - У члану 11. важећег Правилника о начину и условима оверавања мерила („Службени гласник РС”, број 7/18), наведено је да се мерила за која је истекао рок важења уверења о одобрењу типа мерила, а која се налазе у употреби, оверавају уколико испуњавају прописане захтеве;

III. Примедбе и предлози који ће бити још једном размотрени на Посебној радној групи за израду Нацрта закона о метрологији: 1) да се дефиниција Националног метролошког института допуни речима: „Именовани носилац националних еталона или именовани метролошки институт је институција именована да развија и одржава националне еталоне једне или више величина који се не развијају и не одржавају у Националном метролошком институту, или да се у посебној тачки овог члана дефинише „Именовани носилац националних еталона или именовани метролошки институт”; 2) да се дефиниција комуналног мерила брише из Нацрта закона јер појам није адекватно објашњен, односно значење појма комунално мерило усагласити са Welmes 11.3 и другим водичима серије 11, (мерила која користе јавна предузећа: водомери, гасомери, бројила електричне енергије и мерила топлотне енергије) и са Правилником о мерилима (оних мерила која се користе у функцији заштите јавног интереса); 3) да се значење појма законска метролошка контрола усагласи са Правилником о мерилима (оних мерила која се користе у функцији заштите јавног интереса); 4) да се члан 13. став 3. Нацрта закона допуни динамиком која се планира за редовне провере оспособљености које спроводи Дирекција; 5) да се у члану 16. став 1. тачка 2) изузму речи: „и Дирекцију”, јер је именовање тела за оверавање у надлежности Министарства, а не Дирекције, па нема разлога да се обавештава и Дирекција; 6) да се у вези са евиденцијама коју воде именована тела за оверавање мерила и које садрже и податак о месту употребе мерила, размотре 2 примедбе, и то: 1. - именовано тело за оверавање мерила немогуће је да зна где ће га корисник – власник мерила уградити или га у току коришћења више пута премештати. Вероватно се тражи као по претходном Закону: место-локација на којој се врши оверавање мерила, а не место употребе? 2. - није примењиво за све врсте мерила (мерила која користе јавна предузећа), па се предлаже да се у чл. 17. тачка 5) Нацрта закона, после речи: „месту употребе мерила”, додају речи: „по потреби”; 7) да се у члану 28. (Одобрење типа мерила) у ставу 7. прецизира „лице које је извршило преправку мерила” у смислу да ли је у питању физичко/правно лице које је произвођач или

овлашћени заступник произвођача. Такође, наведени став допунити прописивањем да захтев подноси корисник мерила ако произвођач или заступник нису више доступни на тржишту, чиме би се омогућило испитивање мерила на коме је извршена преправка и у тим случајевима; 8) У тексту Нацрта се, као и у постојећем Закону, употребљава термин „власник мерила”. Са аспекта мерила у комуналним делатностима, поставља се суштинско питање: ко је власник мерила, нпр. водомера? Водомер је саставни елемент прикључне везе (прикључка). Прикључна веза је саставни део јавне мреже. Комунална предузећа нису власници јавне (комуналне) мреже, већ је то држава. На који ће онда начин држава испуњавати обавезе дефинисане Нацртом нпр. чланом 32, 37. и 54? Дакле, када су у питању комунални производи и услуге, не може бити коришћен термин „власник мерила“ већ „вршилац комуналне делатности”.

На основу примедби, предлога и сугестија који су добијени у поступку јавне расправе, Посебна радна група је унела измене у Нацрт закона. Измене које су унете се односе на начине провере испуњености услова за именовање правних лица за оверавање мерила, тако што постоје два начина провере коју спроводе Дирекција или Акредитационо тело Србије, што уводи конкуренцију у том поступку односно могућност за смањивање трошкова тела за оверавање и скраћивање рокова провере.

Посебна радна група је сачинила коначну верзију Нацрта закона која је упућена на мишљење органима државне управе са чијим делокругом рада је повезано питање на које се Нацрт закона односи.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа.

Министарство и Дирекција предузимаће све потребне мере за спровођење Закона о метрологији.

У погледу *регулаторних мера*, у прелазним и завршним одредбама Нацрта закона о метрологији предвиђено је доношење подзаконских аката, и то:

Подзаконски акти које доноси Влада:

- 1) Уредба о законским мерним јединицама, њиховим називима, ознакама, као и начину њихове употребе (није прописан рок за доношење овог подзаконског акта из разлога што се том уредбом преноси у правни систем Републике Србије европски пропис);
- 2) Одлука о оснивању Метролошког савета (рок за доношење је годину дана од дана ступања на снагу овог закона).

Подзаконски акти које доноси министар надлежан за послове метрологије:

- 1) Правилник којим се ближе прописују услови које треба да испуне правна лица да би била именована за обављање послова оверавања мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);
- 2) Правилник којим се ближе уређује начин издавања и одржавања аката о оспособљености, период важења аката о оспособљености, као и начин провере оспособљености за обављање послова оверавања мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);
- 3) Правилник којим се уређује услови и начин прибављања, одржавања, суспендовања односно одузимања лиценце, као и садржина и начин вођења евиденције издатих лиценци (рок за доношење је најкасније 90 дана од дана ступања на снагу овог закона);

- 4) Правилник којим се ближе прописују услови и начин утврђивања испуњености услова за признавање националних еталона за поједине величине, начин провере испуњавања тих услова, садржај одлуке о проглашењу националног еталона, као и услови и начин укидања одлуке о проглашењу националних еталона (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);
- 5) Правилник којим се ближе прописују услови и начин за признавање националних еталона за поједине величине, услови и начин за именовање носиоца националног еталона, услови и начин коришћења националног еталона, садржај одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона, надзор над именованим носиоцима националних еталона, као и услови и начин укидања одлуке о проглашењу националног еталона и именовању носиоца националног еталона (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);
- 6) Правилник којим се прописују захтеви за дистрибуцију законског времена, као и услови и начин додељивања и одузимања одобрења (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);
- 7) Правилник којим се ближе прописују врсте мерила која подлежу законској контроли, односно за које је прописано спровођење поступка оцењивања усаглашености и одобрења типа мерила, оверавање мерила, временски интервали периодичног оверавања тих мерила, као и врсте мерила чије оверавање обавља Дирекција, односно именована тела за оверавање мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);
- 8) Правилници којима се за поједина мерила која подлежу законској контроли ближе прописују захтеви које мора да испуњава мерило које се испоручује на тржишту, односно ставља у употребу, поступци оцењивања усаглашености, исправе о усаглашености, документација која прати мерило приликом испоруке на тржишту, односно стављања у употребу, натписи, ознаке и жигови на мерилима, као и други захтеви у погледу својстава мерила (рок за доношење ових аката није прописан у Нацрту закона из разлога што се исти доносе у зависности од потребе усклађивања регулативе у односној материји са стањем развоја технике и технологије);
- 9) Списак српских стандарда, односно нормативних докумената који се доносе на основу правилника којима се за поједина мерила која подлежу законској контроли ближе прописују захтеви које мора да испуњава мерило које се испоручује на тржишту, односно ставља у употребу, поступци оцењивања усаглашености, исправе о усаглашености, документација која прати мерило приликом испоруке на тржишту, односно стављања у употребу, натписи, ознаке и жигови на мерилима, као и други захтеви у погледу својстава мерила и који се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије” (спискови стандарда, односно нормативних докумената доносе се у зависности од њиховог објављивања у „Службеном гласилу Европске уније” и из тог разлога у Нацрту закона није прописан рок за њихово доношење);
- 10) Правилник којим се ближе уређују услови и начин одобрења типа мерила, техничка документација коју је потребно приложити, број мерила истог типа који треба доставити, садржај и начин чувања извештаја о спроведеним испитивањима, начин означавања одобреног типа мерила, начин чувања техничке документације и испитаних мерила, поступање по примедбама подносиоца захтева, као и услови и начин измене и допуне, односно повлачења издатог сертификата о одобрењу типа мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);
- 11) Правилник којим се ближе прописују начин и услови оверавања мерила, документација у поступку оверавања, вођење записника, поступање по примедбама подносиоца захтева, начин, услови и рок чувања потребне документације, као и садржај

сертификата о оверавању мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

12) Правилници којима се за поједина мерила прописују захтеви за мерила током века употребе, оверавање мерила током века употребе, методе мерења, карактеристике опреме за утврђивање испуњености захтева, документација која прати мерило током века употребе, натписи, ознаке и жигови на мерилима, садржина обрасца за резултате испитивања, односно мерења, као и други захтеви у погледу својстава мерила (рок за доношење ових аката није прописан у Нацрту закона из разлога што се исти доносе у зависности од потребе усклађивања регулативе у односној материји са стањем развоја технике и технологије);

13) Правилник о врсти, облику и начину стављања жигова који се употребљавају при оверавању мерила, рок њиховог важења, садржај сертификата о одобрењу типа и сертификата о оверавању мерила, као и начин чувања, евидентирања, задуживања и раздуживања жигова која користе именована тела за оверавање мерила (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

14) Правилник о начину ванредног прегледа мерила, као и садржају и року чувања извештаја о ванредном прегледу мерила у употреби (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

15) Правилник којим се ближе прописује садржај и начин спровођења метролошке експертизе (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона);

16) Правилник којим се ближе прописује начин и поступак испитивања претходно упакованих производа ради провере испуњености метролошких захтева, захтеви за опрему која се користи приликом мерења стварне количине претходно упакованих производа, метролошки захтеви које морају да испуне количине претходно упакованих производа, начин означавања количина, као и дозвољена одступања стварних количина од означених називних количина (није прописан рок за доношење овог акта из разлога што се овим правилником преноси у правни систем Републике Србије европски пропис);

17) Правилник којим се прописује величина и облик знака усаглашености количине претходно упакованог производа, начин постављања тог знака, прописани поступак утврђивања испуњености метролошких захтева, као и начин и услови документовања усаглашености количине претходно упакованог производа са метролошким захтевима (није прописан рок за доношење из разлога што се овим правилником преноси у правни систем Републике Србије европски пропис);

18) Правилник којим се ближе прописују захтеви за мерне боце, допуштена одступања запремине, начин и услови одобравања ознаке произвођача, величина и облик знака усаглашености, начин провере испуњености прописаних метролошких захтева, као и натписи и ознаке на боцама као мерним посудама (није прописан рок за доношење из разлога што се овим Правилником преноси у правни систем Републике Србије европски пропис);

19) Правилник којим се ближе прописују услови под којима легитимација метролошког инспектора престаје да важи, начин на који се уништава легитимација која је престала да важи, као и начин вођења евиденције о издатим службеним легитимацијама (рок за доношење је најкасније годину дана од дана ступања на снагу овог закона).

У погледу *институционалних мера*, потребно је указати да је Нацртом закона предложено ново разграничење послова између Министарства и Дирекције, тако да ће послове именовања правних лица за обављање послова оверавања мерила, обављати Министарство. С тим у вези, у Министарству ће се прерасподелом постојећих кадровских капацитета омогућити ефикасно обављање ових послова, поготово имајући у виду да су

се до 2016. године када је ступио на снагу важећи закон, поступци овлашћивања тела за обављање послова оверавања мерила спроводили у Министарству, након чега је надлежност за обављање ових послова прешла на Дирекцију.

У вези са предложеним разграничењем послова Министарства и Дирекције, Нацртом закона је предложено да надзор над радом именованих тела за оверавање мерила врши Министарство.

Такође, Дирекција, ће послове метролошког надзора и надзор над употребом законског времена у Републици Србији спроводити, преко метролошких инспектора у складу са прописима којима се уређује тржишни и инспекцијски надзор.

У погледу увођења услова за именовање тела за оверавање мерила који се односи на поседовање одговарајуће лиценце особља за обављање послова оверавања мерила, важно је истаћи да су запослена и друга ангажована лица која ће обављати послове оверавања мерила у именованом телу дужна да прибаве и одржавају лиценцу. Предвиђено је да лиценцу за обављање послова оверавања мерила у одговарајућој области издаје Дирекција, која о томе води евиденцију, као и да ће се подзаконским актом уредити услови, начин и поступак прибављања, одржавања и одузимања лиценце, као и начин вођења евиденције издатих лиценци. Такође, у прелазним и завршним одредбама Нацрта закона прописано је да ће се уверења о положеном стручном испиту узети у обзир приликом поступка издавања лиценци у делу који задовољава захтеве за издавање лиценци.

У погледу *нерегулаторних мера* наставиће се мере и активности за праћење остваривања циљева преко података који ће се редовно објављивати у Извештајима о раду Дирекције.

Дирекција ће континуирано вршити неопходне измене и техничка унапређења интернет странице Дирекције, са циљем да информације и евиденције које се на њој објављују буду прецизне и доступне заинтересованим странама.

Такође, у вези са новим пословима Дирекције који се односе на истраживање и развој у области метрологије, као и обављање издавачке делатности, Дирекција ће учествовати у међународним и домаћим истраживачким и развојним пројектима у области метрологије, а резултате пројеката објављиваће у виду стручних радова и публикација.